

LLEI ELECTORAL, TRANSPARÈNCIA I NOVA POLÍTICA

“ Els ajuntaments, que van ser pioners amb la participació ciutadana i la transparència, massa tímidament potser, hauran d'abocar-s'hi ara desacomplexadament ”

Saül Gordillo, periodista

La fragmentació política és resultat d'una llei electoral antiga que ha perpetuat les llistes tancades. Com que els electors no podien votar llistes obertes o desbloquejades, han acabat portant al ple de l'ajuntament una sopa de sigles, una barreja de partits –fins a una desena en molts consistoris– que expressen la pluralitat dels municipis traslladada a un sistema representatiu d'altres èpoques. La fragmentació política sorgida de les eleccions del 24-M també té molt a veure amb el context de crispació social i la crisi dels vells esquemes de representació i mediació institucional. Si la llei electoral s'hagués modernitzat a temps, segurament tindríem garantida la mateixa pluralitat però no en detriment de la governabilitat. Ara, en canvi, tenim molts ajuntaments amb governs minoritaris o amb una sopa de sigles caòtica. La irrupció de la nova política en la proximitat dels ajuntaments arriba, a més, en un moment especialment delicat després dels estralls del govern del PP a l'Estat. La recentralització administrativa i la reducció del perfil polític dels ajuntaments –l'inefable ministre Montoro els veu com simples gestories– s'ha produït en el pitjor moment per l'emergència social –atendre les necessitats més bàsiques de la gent– i per la necessitat d'apostar per la política en majúscules des de la trinxera dels governs locals. Després del 24-M, la foto és la d'uns ajuntaments més sobiranistes i rupturistes però amb eines institucionals sotmeses al dictat de la dreta espanyola més conservadora. El divorci, doncs, és més que probable. Un divorci que pot acabar traumàticament o de manera civilitzada. Dependrà del procés nacional, de l'evolució que faci el país els propers mesos.

Els alcaldes i regidors que han fet bandera de la nova política i de la democràcia real hauran de gestionar consistoris, organismes i empreses municipals sotmeses encara a antigues pràctiques. La corrupció es fora-

gita amb transparència, i el conflicte social s'evita amb la participació i complicitat autèntica dels veïns. La música sona bé, oi? Però dur-ho a la pràctica demanarà aquests propers 4 anys una aposta valenta i decidida dels polítics, funcionaris i treballadors municipals, més enllà dels discursos buits o les millores cosmètiques. En aquest àmbit, la complicitat entre electes i tècnics ha de ser profunda i sincera.

Nova llei electoral, transparència i... noves maneres de fer política. La irrupció de partits alternatius al sistema, de forces emergents bastides a la trinxera de les lluites veïnals, segurament provocarà algun sotrac als ajuntaments més permeables a aquest nou cicle electoral. El xoc entre cos administratiu i actors polítics pot ser inevitable, i no està escrit enlloc que hagi de ser negatiu. Aquestes eleccions municipals m'han recordat les primeres democràtiques, del 1979, amb l'entrada als ajuntaments de molts líders veïnals. Les lluites de barris i ciutats van entrar a les sales de plens, de tal manera que els consistoris franquistes es van treure la caspa del damunt i van obrir les finestres gràcies a aquestes incorporacions polítiques. Amb els anys, aquells regidors es van instal·lar a l'administració deixant al marge el batec social, el neguit ciutadà, i aquest 2015 això podria ser una bona lliçó. L'entrada a l'ajuntament hauria de ser una evolució, no pas un abandonament, de la trinxera ciutadana. En aquest sentit, m'atreveixo a suggerir que l'entorn digital, amb eines obertes i participatives, pot ser molt oportú per fer política als consistoris sense abandonar ni deixar en mans del populisme o l'oportunisme el terreny de les reivindicacions cíviques i socials. A l'era d'Internet i les xarxes socials, les fronteres entre institució i carrer, entre política i activisme, es difuminen, i això pot ser pervers o esdevenir una gran oportunitat per a la cosa pública. Em quedo amb la versió optimista.